

Я.І. Шестак, директор ЮЦ ГЦІТ
Державний торговельно-економічний університет,
Д.П. Недашківський, здобувач вищої освіти
Національний авіаційний університет

КРИПТОВАЛЮТА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО

Криптовалюти є особливим видом електронних (або цифрових) грошей, які мають власну децентралізовану платіжну систему та функціонують зазвичай на основі технології блокчейну (blockchain). Суть блокчейну полягає у тому, що інформація, закодована в ньому, зберігається на різних, незалежних один від одного комп'ютерах, тобто для неї відсутній єдиний сервер. Під час переказу криптовалюти між відправником та одержувачем створюється однорангова мережа, яка може не мати посередників (без згоди самих користувачів). Саме тому криптовалюти і стали стрімко розвиватися, оскільки дана концепція абсолютно нова для ринку: криптовалютні операції неможливо ні контролювати, ні відслідковувати – вони здійснюються виключно між двома користувачами.

Окрім того, для криптовалют, як для таких, що відрізняються від традиційних, були створені нові методи їх випуску (емісії) – майнінг (mining), форжинг (forging) та *ICO* (Initial Coin Offering). Майнінг криптовалют полягає у створенні нових блоків у блокчейні криптовалютної платіжної системи для підтримки її роботи (для цього використовується певне обчислювальне обладнання, найчастіше – процесори відеокарт), за що користувачеві надається винагорода у вигляді цієї самої криптовалюти. Форжинг також виконується користувачем, але не на основі потужності обчислювальної машини, а враховуючи кількість уже створених ним у блокчейні блоків (так зване підтвердження частки). Метод *ICO*, або краудсейл (crowdsale), полягає у швидкій емісії нової криптовалюти та продажу її певному колу інвесторів у певній кількості [1].

Біткоїн та інші криптовалюти отримали схвалення за численні переваги, такі як низька комісія за транзакції, швидша обробка, децентралізованість, анонімність. Це пояснює, чому за

останні роки сотні мільярдів доларів інвестувались в нові форми валюти. Блокчейн, технологія, яка лежить в основі криптовалют, також нарешті зробила крок до популярності та загальноприйнятості.

Кожна транзакція записується в цифровому вигляді в блоках, які діють як книги, і після заповнення блоку створюється новий блок. Всі блоки з'єднуються один з одним за допомогою хештегів, і лінійна хронологічна послідовність цих блоків утворює блокчейн. Таким чином, кожна транзакція записується в цифровому вигляді, щоб забезпечити безпеку на найвищому рівні.

Щодо технології Blockchain, то вона вже вплинула на бізнес-практики в таких галузях, як:

- блокчейн покращив транскордонні транзакції фінансових установ;
- додатки для обміну повідомленнями використовували цю технологію на користь угод з приватними інвесторами;
- лізинг та продаж автомобілів можуть використовувати Blockchain для оптимізації лізингу автомобілів;
- хмарні обчислення можуть використовувати блокчейн для виконання смарт-контрактів і протидії злому;
- урядові та публічні записи можуть використовувати блокчейн для зменшення паперової тяганини та шахрайства, одночасно підвищуючи підзвітність.

Поява та подальший розвиток криптовалют призвели до появи нового ринку. Такі валюти, як Bitcoin та Ethereum та багато інших, відкрили ворота для нового типу ринку, який на відміну від нинішнього грошового ринку ніким не контролюється. Сословський В.Г. стверджує, що під ринком криптовалют потрібно розуміти «...систему, яка поєднує в одне ціле всі елементи, що забезпечують випуск (емісію) криптовалют та їх обіг за законами попиту та пропозиції між учасниками цього ринку» [2, с. 237].

Усі грошові операції здійснюються через центральні банки. Тепер, з еволюцією криптовалюти, сценарій змінився. Влада, яка була надана урядам і центральним банкам, переходить до мас. Ця революційна зміна в обробці транзакцій може змінити економічну структуру.

Так, одними з перших учасників економічних процесів, які зазнають впливу нових цифрових грошей, є банки. Сьогодні багато із центральних та приватних банків різних країн уважно слідкують за розвитком криптовалютного ринку (передусім за курсом та операціями з біткоіном) та намагаються або адаптуватися до нього, або взяти участь у його розвитку (через створення власної цифрової валюти-аналогу державної валюти). Сьогодні ще неможливо точно сказати, як криптовалюти вплинуть на банківську систему в різних країнах, із цього приводу існують полярні передбачення. Зокрема, у 2015 р. Банк міжнародних розрахунків (*BIS*) заявив про те, що в майбутньому національні банки країн можуть утратити контроль над грішми в державі та навіть утратити здатність здійснювати емісію [3].

Криптовалюта, як грошова одиниця здійснює вплив і на інвестиційну діяльність. Так, багато інвесторів додають ці валюти як активи до своїх диверсифікованих портфелів. Зокрема, некорельований характер ринку робить криптовалюти потенційним хеджем від ризику, подібно до дорогоцінних металів, таких як золото. Багато криптовалютних біржових продуктів (*ETF* і *ETN*) виникли саме з цієї причини.

З іншого боку, деякі експерти побоюються, що крах криптовалюти може мати негативний вплив на широкий ринок, подібно до того, як іпотечні цінні папери викликали глобальну фінансову кризу. Варто зазначити, що загальна ринкова капіталізація всіх криптовалют, яка на даний момент становить від одного до двох трильйонів доларів, все ще менша, ніж у деяких великих публічних компаній, таких як Meta (раніше Facebook) або Amazon. Тим не менш, криптовалюти, як клас активів є новою і динамічною перспективою, яка може йти в будь-якому напрямку.

Також криптовалюта надає багато стимулів для підприємців по всьому світу. Завдяки цьому підприємцям легше виходити на міжнародні ринки, а не суворо дотримуватися національних ринків. Це дозволило продавцям налагодити стосунки та сприяти довірі з ринками, яких раніше не було, і було фантастичним для країн, що розвиваються.

Отже, поява та зростання криптовалюти, як окремої світової грошової одиниці, вплинуло на життя як на життя звичайних

людей, так і на світовий порядок. Поява нового ринку, нових технологій, професій, зміна роботи різних сфер життя тощо – все це вплив крипто валюти на світ.

Список використаних джерел:

1. Білявський В.М., Шепута М.М. Реалізація інноваційних проєктів як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства. *Сталій розвиток економіки*. 1'2018. № 38. С. 131-140.

2. Сословський В.Г., Косовський І.О. Ринок криптовалют як система. *Фінансово-кредитна діяльність : проблеми теорії та практики*. 2016. Вип. 2. С. 236-246.

3. Білявська Ю., Микитенко Н., Шестак Я. Кібербезпека та захист інформації під час пандемії COVID-19. *Міжнародний науково-практичний журнал «Товари та ринки»*. 2021. № 1 (37). С. 34-47.

D.S. Ivanova, graduate

Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

**CONCEPTS OF INNOVATIVE MANAGEMENT AS A
COMPONENT OF THE GENERAL SYSTEM OF
ENTERPRISE'S MANAGEMENT ON THE EXAMPLE OF
THE COMPANY «DELOITTE»**

Innovation management is a system, one of the main goals of which is achievement of high level of competitiveness of the enterprise at the same time with necessity of its constant development due to introduction of innovative processes. Relevance of implementation of a certain innovation process in the work of the enterprise should be based on financial possibilities of implementation of this program; preliminary assessment of its market performance; the number of requests from consumers regarding the necessity of such an event, as well as the process's compliance with the modern requirements of digitalization and technological development.

The issue of implementation of innovative strategies in the work of enterprises remains essential in Ukraine. Despite the rapid development of technologies and the possibility of borrowing international experience, the problems of the lack of adequate funding for the relevant programs of innovation activity remain significant; inconsistent interests of the state and representatives of enterprises; the progress of scientific and technological progress, which is faster than the process of introduction of innovations in the